

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobců: a) O. S.
b) E. S.
c) V. S.
zastoupeni advokátem JUDr. Davidem Šmídem, Ph.D.
sídlem Olšanská 2643/1a, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2018, č. j. OAM-97/ZA-ZA11-K09-2018-1,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci podali u krajského soudu žalobu proti shora označenému rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl, že jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a předmětné řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu

zastavil.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobci namítli porušení § 10a písm. e), § 11a odst. 1, § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu a dále § 2, § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve spojení s článkem 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 (dále jen „kvalifikační směrnice“).
3. Žalobci tvrdili, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí na základě nesprávně zjištěného skutkového a právního stavu, neboť nesprávně posoudil skutkový stav zjištěný v předcházejícím řízení o udělení azylu (č. j. OAM-19/LE-BE03-2015, rozhodnutí ze dne 29. 4. 2015) a v návaznosti na to i v předmětném řízení. Žalovaný nezohlednil, že se žalobkyni a) narodila dne jako čtvrté dítě dcera A. S. Jejím otcem je V. S., který úspěšně žádá v České republice o udělení azylu z důvodu, že mu v zemi původu hrozí nástup vojenské služby ve válečném konfliktu, který probíhá v části Ukrajiny.
4. Dále žalobci poukázali na to, že v současném řízení uvedli skutečnosti svědčící pro udělení humanitárního azylu. Těmito důvody bylo opakované domácí násilí, kterého se měl dopouštět bývalý manžel žalobkyně a) vůči ní i žalobcům b) a c). Bývalý manžel žalobkyně a) měl proti ní dokonce zaútočit nožem, čehož byl svědkem žalobce b), kterému tato událost způsobila psychické obtíže, otce se panicky bojí. Žalobci se chtějí držet mimo dosah otce; protože nemají na Ukrajině kde bydlet, znamenal by návrat na Ukrajinu nutnost jít bydlet k otci. Žalobkyni a) se v České republice narodila dcera A. S., kterou vychovává se svým druhem, jejím otcem V. S..
5. Podle žalobců se žalovaný ke shora uvedeným skutečnostem nevyjádřil a pouze formalisticky uzavřel, že žalobkyně a) může své děti vychovávat i v zemi původu; vytkli žalovanému, že se nezabýval „humanistickým“ (*patrně myšleno humanitárním – pozn. soudu*) azylem, kdy žalobci splňují kritéria pro jeho udělení.
6. Žalobci také obecně poukázali na základní zásady správního řízení a nutnost eurokonformního výkladu ustanovení zákona o azylu; namítli, že žalovaný nezohlednil požadavky vyplývající z čl. 4 kvalifikační směrnice.
7. Z uvedených důvodů žalobci navrhli, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané žaloby, podle jeho názoru z žaloby nevyplývá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný především poukázal na skutečnost, že žalobci podali žádosti o udělení mezinárodní ochrany v pořadí již druhé, tedy opakované, v nichž uvedli stejné důvody jako v žádostech předchozích. Žalobci uplatněnými důvody se tedy správní orgán již zabýval v předchozích řízeních, které vedly rovněž k zamítnutí žádostí o mezinárodní ochrany. Žalovaný zdůraznil, že tato rozhodnutí byla podrobena plnému soudnímu přezkumu ze strany krajského soudu a následně i ze strany Nejvyššího správního soudu. Závěry učiněné v těchto předchozích řízeních tak žalovaný nemá důvod měnit. Narození dcery A. nenaplnuje kritéria novosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu a celková situace rodiny neodůvodňuje udělení humanitárního azylu. Žalobkyně a) i její druh měli své rodinné plány do budoucna přizpůsobit svému nejistému pobytovému statutu.

9. Žalovaný dále při svém rozhodování vzal v úvahu i to, že bezpečnostní a politická situace v zemi původu žalobců se od předchozího řízení nezměnila.
10. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že při svém rozhodování nevybočil z mezí stanovených v § 10a odst. 1 písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu, jestliže druhou žádost posoudil jako nepřipustnou se závěrem, že žalobci neuvedli žádné nové skutečnosti, které nebyly bez vlastního zavinění žalobců předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, a které by svědčily pro hrozbu pronásledování (§ 12 zákona o azylu) nebo pro hrozbu vážné újmy (§ 14a zákona o azylu).
11. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Jednání

12. K projednání věci soud nařídil jednání na 9. 10. 2019.
13. Zástupce žalobců na úvod jednání konstatoval obsah žaloby. Poukázal na skutečnost, že nezletilí synové žalobkyně a), tedy žalobce b) a c), žijí již delší dobu v ČR, žijí zde řádným životem, adaptovali se, chodí zde do školy. V této souvislosti zástupce žalobců předložil k důkazu listinu – školní vysvědčení žalobce b), z něhož se podávají dobré školní výsledky žalobce b). Dále zdůraznil sociální a humanitární aspekt azylu, poukázal na to, v jakých podmínkách žila žalobkyně a) na Ukrajině se svým bývalým manželem, který ji fyzicky a psychicky týral; tyto skutečnosti podle názoru zástupce žalobců odůvodňují udělení mezinárodní ochrany.
14. Pověřená pracovnice žalovaného vyjádřila přesvědčení, že rozhodnutí žalovaného ve věci žalobců je založeno na správném zjištění skutkového stavu a jeho správném právním hodnocení. Skutkově rozhodnutí plně reflektuje všechny skutečnosti, které vyšly najevo v rámci řízení o první i druhé žádosti žalobců o mezinárodní ochranu. Prvé rozhodnutí přitom prošlo i soudním přezkumem, včetně přezkumu kasačního ze strany Nejvyššího správního soudu. Správní orgán se dostatečně argumentačně vypořádal s problematikou nových skutečností v tomto řízení, a ani po formální stránce mu tak nelze vytknout jakékoli pochybení. K předloženému vysvědčení žalobce b) zástupkyně žalovaného uvedla, že učební výsledky žalobce b) nejsou azylově relevantní skutečnosti.
15. Krajský soud následně konstatoval podstatný obsah správního spisu. Na návrh žalobce provedl důkaz předloženou listinou - vysvědčením žalobce b). Z vysvědčení se podávají vynikající učební výsledky žalobce b); soud však konstatuje, že tato skutečnost není pro posouzení dané věci rozhodná. K provedení dokazování nevznikli žalobci ani žalovaný žádné připomínky.
16. Ve svém závěrečném návrhu zástupce žalobců odkázal na podanou žalobu, opakovaně zdůraznil aspekt humanitárního azylu, kdy žalobkyně a) žádá o mezinárodní ochranu spolu s dvěma nezletilými dětmi, žalobci b) a c). Současně se jí narodila dcera, rovněž žadatelka o mezinárodní ochranu. Zástupce žalobců dále poukázal na obecnou situaci na Ukrajině, která je stále konfliktní, byť Ivano-Frankivská oblast, odkud žalobkyně se svými dětmi pochází, není konfliktem bezprostředně dotčena. Dále poukázal na hrozbu odvedení k vojenské službě, která sice nehrozí přímo žalobcům, ale hrozila by hypoteticky partnerovi žalobkyně a), s nímž má nyní nezletilou dceru A.

17. Zástupkyně žalovaného závěrem uvedla, že argumentace humanitárními důvody azylu není nová, správní orgán se těmito skutečnostmi zabýval; konfliktní stav na Ukrajině se netýká Ivano-Frankivské oblasti, navíc Ukrajina byla v březnu t. r. zařazena na seznam bezpečných zemí původu. Uváděná delší doba pobytu a adaptace na zdejší poměry nejsou u žalobců azylově relevantními skutečnostmi – právo azylu nelze podobným způsobem vydržet. Tyto skutečnosti by mohly odůvodňovat aplikaci institutů podle zákona o pobytu cizinců na území ČR – v jeho režimu by se žalobci měli legalizace pobytu v ČR domáhat. Pokud jde o hrozbu vojenské služby, pak se jedná o legitimní právo státu stíhat občany touto povinností; nejedná se přitom o odvedení do války – tam bojují profesionální vojáci.

V. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobu shledal nedůvodnou.
19. Krajský soud se věcí mezinárodní ochrany žalobců zabývá již podruhé. Předcházející rozhodnutí žalovaného ve věcech mezinárodní ochrany žalobců byla předmětem řízení vedených pod sp. zn. 49 Az 64/2015 [žalobkyně a)], sp. zn. 43 Az 33/2016 [žalobce b)] a sp. zn. 43 Az 34/2016 [žalobce c)]. Ve všech těchto řízeních dospěl zdejší soud shodně k závěru o nedůvodnosti žalob a jako takové je zamítl. Z podnětu kasačních stížností žalobců se pak věcmi zabýval i Nejvyšší správní soud v řízeních vedených pod sp. zn. 1 Azs 286/2016 [žalobkyně a)], sp. zn. 9 Azs 379/2017 [žalobce b)] a sp. zn. 9 Azs 378/2017 [žalobce c)]. Všechny kasační stížnosti byly Nejvyšším správním soudem odmítnuty pro nepřijatelnost.
20. U zdejšího soudu je pod sp. zn. 43 Az 29/2018 vedeno také řízení o žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany žalobkyně A. S. K tomuto spisu byl připojen správní spis žalobců a), b) a c). Krajský soud projednal obě tyto úzce spolu související věci a rozhodl o nich ve stejný den – také ve věci sp. zn. 43 Az 29/2018 shledal žalobu nedůvodnou.
21. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 4. 2015, č. j. OAM-19/LE-BE03-LE22-2015, bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni a). Důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla snaha žalobkyně a) zůstat v České republice, kde pobývá její druh, a obava z jejího bývalého manžela, který ji vyhrožoval zabitím. Žalovaný se těmito důvody zabýval a po jejich řádném zhodnocení dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. O podobně odůvodněných žádostech pak žalovaný shodně rozhodl i v případě žalobce b) rozhodnutím ze dne 6. 6. 2016, č. j. OAM-37/ZA-ZA11-P16-2016, a v případě žalobce c) rozhodnutím ze dne 6. 6. 2015, č. j. OAM-36/ZA-ZA11-P16-2016).
22. Ze správního spisu krajský soud dále konstatuje, že dne 29. 1. 2018 podala žalobkyně a) opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to jménem svým a jménem svých nezletilých dětí, žalobce b) a žalobce c). Žalovaný po provedeném pohovoru s žalobkyní a) dospěl k závěru, že žalobkyně a) jak ve svém případě, tak v případě žalobců b) a c) uvádí jako motivy svého odchodu z vlasti a neochoty se na Ukrajinu vrátit zejména obavy z násilí ze strany bývalého manžela, resp. otce nezletilých synů. Kromě toho uvedla i skutečnost, že je toho času těhotná, a poukázala na určité zdravotní problémy mladšího syna – žalobce b). Žalovaný dospěl k závěru, že tyto uváděné motivy jsou v podstatě shodné s těmi, které žalobci uváděli již v prvních řízeních o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se pak zabýval především těhotenstvím žalobkyně a) a tím, zda je tuto skutečnost třeba hodnotit jako novou skutečnost relevantní z hlediska mezinárodní ochrany. Dospěl k závěru, že nikoli, a stejný závěr učinil i u jiných nových skutečností tvrzených žalobci. Z tohoto důvodu se žalovaný žádostí meritorně nezabýval a rozhodl podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřipustnost.
23. Stěžejní otázkou, kterou musí krajský soud posoudit, tak je, zda skutečnosti uplatňované žalobci v řízení o jejich opakované žádosti lze podřadit pod ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu. Tedy zda se jedná o nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez

vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozích pravomocně skončených řízeních [§ 11a odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Z povahy věci přitom vyplývá, že nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu citovaného ustanovení musí být relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, tj. musí svědčit o tom, „že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a“ [§ 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Novou skutečností může být i podstatná změna celkové situace v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu.

24. Žalobci předně poukazovali na domácí násilí, kterého se vůči nim měl dopouštět bývalý manžel žalobkyně a). Na tomto tvrzení však byla prokazatelně založena již jejich předchozí žádost o udělení mezinárodní ochrany; v tomto případě se tedy o novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu nejedná.
25. Dalším důvodem opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla skutečnost spočívající v tom, že žalobkyni a) se dne 17. 3. 2018 narodila jako čtvrté dítě dcera A. S. Otcem nezl. A. je V. S. a podle žalobců „úspěšný“ žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Rozsudkem zdejšího soudu ze dne 13. 8. 2018, č. j. 29 Az 49/2017 – 47, však bylo toliko zrušeno rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení, aby zohlednil a vypořádal se meritorně s novými skutečnostmi uplatněnými žadatelem (obava z nástupu vojenské služby). Stran toho, zda je namístě udělit V. S. některou z forem mezinárodní ochrany, soud v řízení sp. zn. 29 Az 49/2017 žádné závěry nečinil. Jak vyplynulo z provedeného dokazování, tvrzení žalobců o úspěchu V. S. v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu bylo předčasné. Rozhodnutím žalovaného ze dne 26. 10. 2018, č. j. OAM-91/ZA-ZA11-P15-R2-2017, bylo totiž rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu se neuděluje. Na pana V. S. je tak třeba v současné situaci pohlížet naopak jako na žadatele neúspěšného.
26. Samotné narození A. S. žalobkyni a) je pak bezpochyby skutečností novou, ne však již skutečností splňující kritérium stanovené v § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud zde připomíná, že jakákoli forma mezinárodní ochrany v režimu zákona o azylu je institutem mimořádným, k němuž se lze uchýlit jen za splnění podmínek taxativně stanovených příslušnými ustanoveními zákona o azylu. Skutečnost narození A. S. pak nelze podřadit pod žádný z taxativně stanovených důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Nebyla zjištěna žádná překážka, která by bránila žalobkyni a), jejím nezletilým dětem a jejímu druhovi V. S. realizovat rodinný život na území Ukrajiny. Nic nenásvědčuje tomu, že by zde kdokoli ze zúčastněných měl být vystaven pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo hrozbě vážné újmy. Z těchto důvodů samo narození nezletilé dcery žalobkyni a) není skutečností relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany.
27. Nad rámec shora uvedeného krajský soud připomíná, že chtějí-li žalobci trvale pobývat v České republice, pak instituty zákona o azylu nejsou jedinými možnými instrumenty, kterými lze tento cíl zajistit; žalobci se mohou pokusit využít některého z institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Zbývá pak ještě dodat, že v případě podstatné změny relevantních okolností, resp. objeví-li se nové skutečnosti a zjištění, mají žalobci možnost podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany.

VI. Závěr a náklady řízení

28. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobci jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
29. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměli úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 16. října 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce